

1.AMAC: Ekonomik ömrünü tamamlamış veya tamamlamadığı halde teknik veya fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılmasına karar verilen bilgi sistem cihazlarının ve kurum evraklarının yok etme yöntemlerini tanımlamaktır.

2.KAPSAM: Hatay İl Sağlık Müdürlüğü ve bağlı tüm kurumlarda ekonomik ömrünü tamamlamış veya tamamlamadığı halde teknik veya fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılmasına karar verilen bilgi sistem cihazlarını ve kurum evraklarını kapsar.

3.KISALTMALAR:

BGYS: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

4.TANIMLAR:

De-manyetize Etme: Manyetik medyanın özel bir cihazdan geçirilerek gayet yüksek değerde bir manyetik alana maruz bırakılması ile üzerindeki verilerin okunamaz biçimde bozulması işlemidir.

Fiziksel Yok Etme: Optik medya ve manyetik medyanın eritilmesi, yakılması veya toz haline getirilmesi gibi fiziksel olarak yok edilmesi işlemidir.

5.SORUMLULAR:

Hatay İl Sağlık Müdürlüğünde faaliyet gösteren tüm personel sorumludur, bu sürecin işletilmesinden ise BGYS Komisyonu ve Hatay İl Sağlık Müdürlüğü makamı sorumludur.

1/3

6.FAALİYET AKIŞI:

6.1. Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik veya fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılmasına karar verilen bilgi sistem cihazları ile ilgili kayıt silme işlemleri **DKD. YN.111 2006/11545 sayılı Taşınır Mal Yönetmeliğinde** belirtilen usul ve esaslar çerçevesince, ilgili teknik birim tarafından yapılır.

6.2. Kaydı silinen bilgi sistem cihazlarına ait veri depolama üniteleri, içerisinde gizlilik dereceli bilgi bulundurma ihtimali nedeniyle usulüne uygun olarak imha edilir veya güvenli silme işlemi yapılır.

6.3. Kaydı silinen bilgisayarların sabit diskleri, ilgili teknik birimlerden destek alınmak suretiyle sökülür.

6.4. Sökülen sabit disklerden daha önce ilgili teknik birimler tarafından "onarımı mümkün değil" şeklinde rapor verilenler ile sağlam olmakla birlikte "yeniden kullanımı düşünülmeyen" cihazlar aşağıda belirtilen yöntemlerden biri ya da birkaçı birlikte kullanılmak suretiyle imha edilir:

- **De-manyetize Etme**

- **Fiziksel Yok Etme:** Optik veya manyetik medyayı eritmek, yakmak, toz haline getirmek ya da bir metal öğütücüden geçirmek gibi işlemlerle verilerin erişilmez kılınması sağlanır. Katı hal diskler bakımından üzerine yazma veya de-manyetize etme işlemi başarılı olmazsa, bu medyanın da fiziksel olarak yok edilmesi gerekir.

6.5. Bilgisayarların sabit diskleri dışında hassas veri bulundurma ihtimali olan diğer depolama ortamları, ortam türüne bağlı olarak aşağıda yer alan yöntemlerden biri kullanılarak yok edilir.

Ağ cihazları (anahtarlar, yönlendirici vb.): Söz konusu cihazların içindeki saklama ortamları sabittir. Ürünler, çoğu zaman silme komutuna sahiptir ama yok etme özelliği bulunmamaktadır.

Flash tabanlı ortamlar: Flash tabanlı sabit disklerin ATA (SATA, PATA vb.), SCSI (SCSI Express vb.) arayüzüne sahip olanları, destekleniyorsa <blockerase> komutunu kullanarak, desteklenmiyorsa üreticinin önerdiği yok etme yöntemi ile yok edilmesi gerekir.

Manyetik bant: Verileri esnek bant üzerindeki mikro mıknatıs parçaları yardımı ile saklayan ortamlardır. Çok güçlü manyetik ortamlara maruz bırakıp de-manyetize ederek ya da yakma, eritme gibi fiziksel yok etme yöntemleriyle yok edilmesi gerekir.

Manyetik disk gibi üniteler: Verileri esnek (plaka) ya da sabit ortamlar üzerindeki mikro mıknatıs parçaları yardımı ile saklayan ortamlardır. Çok güçlü manyetik ortamlara maruz bırakıp de-manyetize ederek ya da yakma, eritme gibi fiziksel yok etme yöntemleriyle yok edilmesi gerekir.

Mobil telefonlar (Sim kart ve sabit hafıza alanları): Taşınabilir akıllı telefonlardaki sabit hafıza alanlarında silme komutu bulunmakta ancak çoğunda yok etme komutu bulunmamaktadır.

Optik diskler: CD, DVD gibi veri saklama ortamlarıdır. Yakma, küçük parçalara ayırma, eritme gibi fiziksel yok etme yöntemleriyle yok edilmesi gerekir.

Veri kayıt ortamı çıkartılabilir olan yazıcı, parmak izli kapı geçiş sistemi gibi çevre birimleri: Tüm veri kayıt ortamlarının söküldüğü doğrulanarak özelliğine göre de manyetize etme ya da fiziksel olarak yok etme metodu uygulanır.

Veri kayıt ortamı sabit olan yazıcı, parmak izli kapı geçiş sistemi gibi çevre birimleri: Söz konusu sistemlerin çoğunda silme komutu bulunmakta, ancak yok etme komutu bulunmamaktadır.

6.6.Kâğıt ve mikro fiş ortamlarındaki veriler, kalıcı ve fiziksel olarak ortam üzerine yazılı olduğundan ana ortamın yok edilmesi gerekir. Bu işlem gerçekleştirilirken ortamı kâğıt imha veya kırpma makinaları ile anlaşılmaz boyutta, mümkünse yatay ve dikey olarak, geri birleştirilemeyecek şekilde küçük parçalara bölmek gerekir.

6.7.Orijinal kâğıt formattan tarama yoluyla elektronik ortama aktarılan kişisel verilerin ise buldukları elektronik ortama göre de manyetize etme ya da fiziksel olarak yok etme metodu uygulanır.

6.8.Yeniden kullanılması planlanan disklerle, içlerinde yer alan bilgilerin yetkisiz kişilerin eline geçmesini engellemek amacıyla 'güvenli sil' (üzerine yazma) işlemi yapılır.

6.9.Güvenli silme işlemi, manyetik medya ve yeniden yazılabilir optik medya üzerine en az yedi kez 0 ve 1'lerden oluşan rastgele veriler yazarak eski verinin kurtarılmasının önüne geçilmesi işlemidir. Bu iş için uygun bir yazılım (DBAN, Kill Disk, Eraser, Disk Wipe, HDSredder gibi) veya donanım kullanılır.

6.10.Bulut ortamındaki sistemlerde yer alan hassas verilerin depolanması ve kullanımı sırasında, kriptografik yöntemlerle şifrelenmesi ve kişisel veriler için mümkün olan yerlerde, özellikle hizmet alınan her bir bulut çözümü için ayrı ayrı şifreleme anahtarları kullanılması gerekir. Bulut bilişim hizmet ilişkisi sona erdiğinde; kişisel verileri kullanılamaz hale getirmek için gerekli şifreleme anahtarlarının tüm kopyalarının yok edilmesi gerekir.

6.11.Arızalanan ya da bakıma gönderilen cihazlarda yer alan hassas verilerin yok edilmesi işlemleri ise aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir:

İlgili cihazların bakım, onarım işlemi için üretici, satıcı, servis gibi üçüncü kurumlara aktarılmadan önce içinde yer alan verilerin de manyetize etme ya da fiziksel yok etme metodu ile yok edilmesi gerekir.

Yok etmenin mümkün ya da uygun olmadığı durumlarda, veri saklama ortamının sökülerek saklanır, arızalı diğer parçaların üretici, satıcı, servis gibi üçüncü kurumlara gönderilir.

6.12.Dışarıdan bakım, onarım gibi amaçlarla gelen personelin, hassas verileri kopyalayarak kurum dışına çıkartmasının engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması gerekir.

6.13.Birimlerde çıktı olarak dosyalarda tutulan evraklar arşiv birimine gönderilir. Arşiv birimine gönderilen evraklar mevzuat çerçevesinde yok edilir.

6.14.Yazıcıdan çıktı alınıp müsvedde olduğuna karar verilen evraklar ivedi olarak evrak imha makinesi ile yok edilir. Buruşturulup çöp kutusuna atılmamalıdır.

6.15.Personel bilgileri, hasta bilgileri, TC numarası içeren, ad soyad içeren evraklara özellikle dikkat edilmeli ve mutlaka evrak imha makinesi ile imha edilmelidir.

6.16.Kurumda herhangi bir nedenle evrak imha makinesi bulunmuyor ise müsvedde evraklar yakılarak da yok edilebilir.

7.İLGİLİ DOKÜMANLAR:

- **DKD. YN.111 2006/11545 sayılı Taşınır Mal Yönetmeliği**

İSTATİSTİK VE BİLGİ İŞLEM BİRİMİ

